

о. П. Божик

Хрещення України

300-34.

4/6.

702.

ДРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ

о. П. Божик

Йорктон, Саск.

Ціна 10ц.

Лютий, 1938

Бібліотека БУК-а ч. 6

705

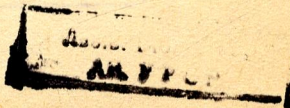
В. І. Лисенко

950-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ

06044/6.

— Печатня —
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ
Йорктон, Саск.
— 1938 —

2 372.24-097.9-011.1+
2 377.109 (7A)

О. П. Божик

Львівська державна
наукова бібліотека

371

Слово до Читача:

Дотичну книжечку я написав на пам'ятку **Хрещення України** 14 серпня 988 року, в Дніпрі, в Києві. Була то найбільша подія в життю нашої світлої історії і від тоді минає сего року якраз 950 літ.

Як то було, що ми українці стали христіянами, до якої віри перед тим ми належали, як творилася українська держава, які зміни переходила наша Церква, хто був її воріг, а хто приятель,— все се коротко буде сказано в книжечці.

Читайте, мої любі читачі, з увагою отсю пропам'ятну книжечку, щоби Ви знали і другим могли розказати про все те, що в книжечці написано, бо все те є історична правда, яку творили і переживали наші діди і прадіди.

о. П. Божик

Вінніпег, Канада,
в день св. Стефана, 1938 року.

“ЦЕРКВА УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ”

це історія Канадійських Українців. Подає відомости про перших українських імігрантів у Канаді, про їхні добрі й лихі сторони на всіх ділянках життя. Читається легко. Обіймає 350 сторін друку й 35 ілюстрацій видних осіб і будинків. Повинна знаходитися в кожній українській хаті й читальні. Ціна книжки брошурованої75
в твердій оправі \$1.25

“КАНАДІЙСЬКА МУЗА”—містить 130 поезій патріотичного, релігійного і шкільного змісту з образком автора. Поезії надаються до деклямацій на різні народні торжества й концерти. Також є поучення, як влаштовувати концерти. Обіймає 192 сторони друку. Ціна 50с
В твердій оправі \$1.00

Замовляти належить в автора:

REV. P. BOZYK

73 Disraeli St.,

Winnipeg, Man.

Християнство перед св. Володимиром на Україні

Греки хваляться, що в них, в Антиохії впала перша зірка Євангелія Христового з уст св. Петра, чим хочять приписати собі незвичайні божественні заслуги й особливости. Христова наука не є на те, щоби нею хвалитися, але **вірити в неї**. Однак, коли ходить о се, хто перше проповідував Слово Боже, то ми українці також можемо говорити, що і в нас апостольські уста перший раз голосили Слово Боже!

Пеший луч Божого світла впав на Україні, з уст **св. Андрея**. Він був зі своїми учениками там, де стоїть тепер Київ. На однім горбику закопав хрест і сказав, що там має стати велике місто і що Господь Бог хоче просвітити св. Євангелієм всю українську землю.

В першім столітті на Україні були вже мученики за Ісуса Христа; першим був **св. Климент, папа Римський**, якого за апостольську ревність заслав в камінолами римський цісар Траян, до Херсону, який називається тепер Інкерман, в Кримі. То діялося 97 року. Святий проповідував Слово Боже засланцям,— власти довідались, і за се 101 року втоплено його в Чорнім Морі, а з ним також

його ученика Фива. Чи ж ця подія не ставить нас українців на рівні з греками, а може і вище? Святого Климента малюють на образах з джаганом в руках, бо він як невільник працював при скалах. Свято його обходить Церква 25 листопада.

В книзі Життя Святих говориться, що святий Климент писав від імені Римської Церкви посланіє до коринтян. А се є доказом, що вже в першій століттю, наслідники Петрові були видимою Головою Церкви Христової й писали посланія іншим церквам. Часть мощів св. Климента св. Кирило і Методі

св. Климент

Св. Климент Папа Римський, Римлянин по народности. Перший мученик за віру Христову на Україні, якого утоплено в Чорнім Морі 101 року за те, що учив про Ісуса Христа засланцям в каміноломах на Кримі.

дій перенесли до Риму, а частину св. Володимир Великий, по своїм хрещенню в Корсуні, привіз до Київа і збудував над ними церкву, що називалася Десятинна. Вона стояла аж до татарського набігу, в часі котрого згоріла з мощами. Віра Христова ширилась поволи на Україні, бо то був час, коли наші предки стояли на низькій ступні культури. Шкіл не було, промисел господарський на ріллі і варстаті находився тільки на зорях розвитку. Нарід жив поодинокими групами, під назвами Поляни, Деревляни, Бужани, Кривичі й іншими. Кожде племя мало свого вождя. До тогож азіят Аттиля сплюндрував Україну, яка тоді називалася Скитією, спалив і знищив всі українські придбання.

Всім нам знані брати **св. Кирило і Методій**. В 855 році вони були на Україні, в цілях ширення християнської віри. Над рікою Доном, де тепер находиться Ростов, охрестили 210 людей, і вишукали для нас письмо, яке називається "кирилицею," після назви св. Кирила, а яке уживаємо й сьогодні. Також перевели Службу Божу св. Івана Золотоуста з мови грецької на мову словянську, яку правимо в наших церквах. Та мова виховала наш нарід духовно, видужала його з поганства, зробила нас християнами. Українці, які хотілиби викинути ту мову з церкви,

скривдилиби сильно свою рідну традицію і показалиби себе вельми непочитальними!

На Україні св. Кирило і Методій були 12 років. За той час обучали наших предків св. віри. Року 867 подалися до Риму, по апробату переведеної Служби Божої, до Папи Николая I. Заки зайшли до Риму, помер Папа Николай, а настав Папа Адріян II. Папа вийшов їм настрічу з духовенством і народом, а моцці св. Климента, які вони мали зі собою, положив торжественно в церкві, яка перед тим була збудована в честь св. Климента.

Апостоли Славянъ св. Кирилъ и Методій.

Свв. Кирило і Методій, перші українські учителі, які вишукали для українців письмо і ширили св. віру. Се ті, що спішили до Риму, до Голови Вселенської Церкви за апробатую переведеної св. Служби Божої, з грецької мови на мову словянську. В руках тримають однораменний хрест. Подія промовляє, що вони були католики. Інакше не йшлиби до Риму за апробатою.

Папа Адріян одобрив переведену Службу Божу і сам сухав, як то Службу Божу святі Кирило і Methodій відправляли в церкві св. Петра. Папа Адріян поробив святого Кирила і Methodія єпископами, бо були гідні того високого стану. Св. Кирило помер 14-го лютого 869 року в монастири св. Олексія в Римі. Зістав похований з великою повагою в гробі, який приготував для себе Папа Адріян; сам Папа правив похорони над трупом св. Кирила.

Що сталося зі св. Methodієм? Папа Адріян післав його в Моравію голосити Слово Боже. Як архієпископ помер він 6-го квітня 885 року у Велеграді. Слово Боже на Україні, яке голосили св. Кирило і Methodій поволи набирало широкого значіння, якого допильнували священики з Болгарії. В міжчасі зорганізувалася українська держава, стало назрівати господарство на ріллі і промисл. За часів св. Ольги була вже в Києві деревляна церква св. Ілії, яку обслуговував священик Григорій.

Ми коротенько подали перебіг християнства на Україні до часів св. Володимира і Ольги, бо многі Українці переняті тим, що ніби не було християнства на Україні до часів св. Володимира і Ольги. Не від річи буде, коли додамо, що св. Кирило і Methodій були

в тісній злуці з Римським Престолом. Се видно з того, що не удавалися по апробату переведеного Богослуження до Царгороду, куди їм було ближше, а спішили до Риму, хоч мусіли відбути далеку подорож і невігоди.

БУРСА БУК-А

ім. о. Маркіяна Шашкевича
в Саскатуні

304—4th Ave. N.

виховує наших хлопців на чесних,
характерних, віруючих інтелігентів.

Видає власні програми праці для
національних річниць.

При записах і дарах.

НЕ ЗАБУДЬТЕ ЗА БУРСУ!

Свята Княгиня Ольга

Свята княгиня Ольга багато причинилася до поширення Христової віри на Україні. Її життєпис вяжеться тісно з родиною Рюрика, який запанував на Україні 862 року.

Рюрик походив зі Скандинавії, звідки був закликаний “хлібом і сіллю”, щоби на Україні володіти. Прибув до Новгороду в товаристві своїх братів Синеуста і Тровура, і дружинників. Небавом померли всі три брати. Остав по Рюрикови малолітний син Ігор, в імени котрого правив Олег, один з Рюрикових дружинників. В міжчасі в Києві запанували дружинники Ігоря, Аскольд і Дир.

По п'ятьнайцятьох літах в Новгороді, князь Олег з Ігорем прибули пороном до Києва, щоби тут жити постійно, бо Новгород находився далеко на півночі, де зимно і незалюднено. На березі Дніпра, під Києвом, Олег викликав підступом Аскольда і Дира до порона і велів їх вбити, бо Аскольд і Дир самочинно прогосили себе володарями Києва.

Ігор оженився з Ольгою, з якою зазнакомився на одній ріці, через яку перевозила його судном, коли ходив на лови. Сподобав собі дівчину за її проворність, красу і розум. Княгиня Ольга походила з села Либути, ко-

ло Пскова, з селянської родини.

Родина Рюриків була познакомлена з християнською релігією. Св. Ольга чула на дворі Варягів про деякі справи християнської віри, які пізніше доповнила. Ігоря убили Деревляни 945 року, коли збирав у них податок підюжені їх князем Малом.

По смерті свого мужа княгиня Ольга переняла керму держави у свої руки; військом управляв Свінелд, а сина Святослава поручила на виховання бояринови Асмундови.

Правління княгині Ольги тревало продовж 27 літ. Вона обіздила важніші осередки українського життя, розмовляла з людьми, устійнила податки, та поорганізувала волости. З сусідами вміла затримати спокій і приятельські зносини.

Роду 972 володінням України занявся Святослав, син княгині Ольги. Відсунувшись від державної керми, княгиня Ольга менше журилась державою, а натомість більше думала про Христову віру, яка поволи в державі набирала поважного значіння.

Одної днини княгиня Ольга йдучи до Дніпра купатися зі служницями почула в одній хаті спів. Заінтересована співом, вступила до хати. То співав священик Григорій псалми з кількома вірними, який у Києві обслуговував невелику громаду і мав деревляну

Св. Княгиня Ольга
бабуня св. Володимира, що охрестилася 957 р.

церкву в честь св. пророка Ілії. З ним княгиня Ольга навязала бесіду о християнській вірі. Священик пояснив княгині справи Христової віри, а се дало причину до того, що княгиня постановила охреститися.

Після літописи преподобного Нестора, св. Ольга взяла зі собою около сорок українських купців, кривних і священика Григорія, і поїхала з ними до Царгороду, щоби там всьому придивитися.

Повернувшись на Ураїну, охрестилася. 959 року посилала послів до римського короля Отона I., а в році 961 Отон посилає на Україну до Києва єпископа Адальберта.

Св. Ольга вела правдиве християнське життя, виховуючи рівночасно своїх внуків Володимира, Олега і Ярополка на християн, мимо сего, що їх родичі були поганями. Виховання св. Княгині мало на внуків остільки значіння, що Володимир пізнійше охрестився.

Св. Ольга побудувала в Києві церкву св. Николая, а також в її селі Либуті, ставила при дорогах хрести, та помагала християнам добрими радами і грішми. Вмираючи, записала своє село Будотино під Київом на церкву Пр. Богородиці в Києві.

Умерла св. Ольга 11 липня 969 року, проживши 80 літ. Церква проголосила княгиню

Ольгу святою, а історія мудрою. Преподобний Нестор про св. Ольгу пише:

“Св. Ольга попередила християнство в нашій землі, як лучі сходяче сонце, а зірка ранок; як місяць в ночі, так світила княгиня перед людьми невірними.”

В міжчасі, грецька Церква, з осідком в Царгороді, була підчинена Римському Престолові, а через се не була православною, як то сьогодні пояснюють в Канаді деякі одиниці й часописі. Роздор церковний наступив значно пізніше.

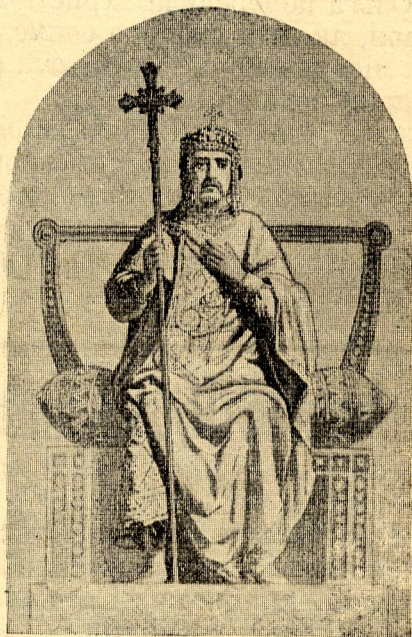
ШКІЛЬНІ ТРОСТИ САСКАЧЕВАНУ

ВСІ

свідомі, патріотичні і активні шкільні трости належать до своєї станової організації Українських Католицьких Шкільних Тростів.

За блищими даними пишть до учителя:

ІВАН МИТРОПОЛИТ
Prud'homme, Sask.

Св. рівноапостольський князь Володимир Великий, що сам прийняв Христову віру і охрестив Україну 988 р.

Святий Князь Володимир Великий

Найбільша постать, яку український на-
рід мав, як на церковнім так і на народнім
полі був св. князь Володимир Великий, внук
св. княгині Ольги. Він володів Україною про-
довж 27 літ. Принявши християнство 988 ро-
ку підніс Україну на висший щабель культу-
ри і тим шляхом вирівнав українців з інши-
ми християнськими народами Західної Євро-
пи і зближив їх до Бога Творця.

702. З початку свого життя князь Володимир
не був християнином, хоч при своїй бабуні
св. Ользі був познакомлений з засадами хри-
стіянської віри. З волі свого батька Святос-
лава дістав уділ, себто частину української
землі, Новгород й околиці. Тоді було у зви-
чаю, що князі ділили землю між своїх синів,
щоби тим способом скорійше розвинути го-
сподарство і промисл.

У борні з Деревлянами погіб його брат
Олег. Убитий зістав і другий його брат Яро-
полк, князь Київ. Всі тоті уділи злучив
князь Володимир в одну державну цілість,
під своєю кермою. Небавом потім пішов
війною на Польщу, відобрав від Ляхів Чер-
венські города, покарав Вятичів, Радимичів
і Ятвягів, забрав данину від ляхляндських

Ливанців, побідив Болгар над берегами ріки Волги і Ками. Сильний мов лев і смілий як сокіл, вернувся до Київа. Приніс жертву поганським богам, поклонився Перунові, що входив за найстаршого бога і почав управляти українською землею.

Однак тими світлими побідами св. князь Володимир не був задоволений. В його душі проявився порив мов смолоскип, що освітлює темряву. Рвалась його душа до чогось вищого, надприродного, до Бога Творця, що сотворив світ і все що на нім. Боги його не задовольали, бо були мертві, яких виробляли собі люди до вподоби. Йому часто приходили на гадку слова його бабуні св. Ольги, яка йому розказувала о чудеснім небі, о раю, о ангелах, серед яких знаходиться правдивий християнський Бог-Отець, Бог-Син, і Бог-Дух Святий.

Сусіди знали про могутного володаря землі української. Знали також, що на Україні поволи, але постійно починає займати місце Христова віра, яка несе разом зі собою правдиву культуру і поступ. Знали, що на дворі могутного князя знаходяться вже слуги християни, що не бракує християн також в його армії, які при вступі до війська присягають на хрест, що будуть вірні вояки. Все це їх переконувало, що могутний князь скор-

ше чи пізнійше покине бездушне поганство!

Щоби звербувати для себе могутного князя, приходили до нього азіяти, які визнавали магометанську віру. Вони предложили князеві, щоби приймав їх віру й повірив в Алаха. Князь гордо відкинув пропозицію; “Не подорозі мені бути могаметаном,” сказав гордо могутний князь.

Приходили також жиди, намовляючи князя, щоби переходив на їх віру. Князь вигнав їх з палати й сказав: “Колиб жидівська віра була добра, то ви, жиди не утратилиб свій край.”

Німці також присилали своїх людей до могутного князя, щоби переходив на латинський обряд. Але успіху не мали. Він післав послів по світі, щоби вивідати, котра віра найкраща. Посли вернулись і сказали князеві, що в Царгороді їм найлучше подобалось. “Підчас богослуження,” казали послі, “ми чулися неначе в небі.” Се була та віра і той обряд, що нині визнають українці католики.

Заки став христіянином, могутний князь пішов війною на Крим, і заняв місто Корсунь. Царям грецьким, Василеві II. і Константинові III, які оба разом управляли Грецією, заявив, що як не видадуть за него своєї сестри Анни, то зачне воювати дальше грець-

кі області. Анна згодилася вийти заміж за князя, однак під тим услів'ям, як він охреститься.

Князь згодився на умовини Анни, бо чекав такої нагоди, щоби прийняти хрещення. Заки прибула Анна зі своїм двором до Корсуня, князь заслаб на очі й отемнів. Боячись, що сліпота, то кара за те, що кидає поганських богів, став вагатися переходити на християнство. Але корсунський єпископ переконав його, що сліпота, якраз в него тому, щоби виявилась Божа воля. Якщо він охреститься, поверне до него зір.

В церкві св. Апостола Якова в Корсуні прийняв князь Володимир св. Хрещення. Сліпота дійсно уступила з очей і тоді відбулося вінчання з Анною. При хрещенні князь прийняв ім'я Василій, маючи тоді 26 літ.

По повороті в Київ, могутний князь дав розказ, щоби прийняли св. Віру також київчани. Батьки і матері тримаючи малі діти на руках, вступили в Дніпро, а священники, що прибули з Охридського патріархату в Болгарії, стоячи на березі відправили чин св. Хрещення. Було се в день Успення Матери Божої 988 року. Хоч взяло около 200 літ часу заки весь український нарід прийняв Христову віру, однак від хвилі, коли охрещено київлян, християнську віру прогосив князь ві-

рою пануючою в українських землях. Перуна, головного божка, привязали коневі до хвоста, волочили містом і вкинули в Дніпро, щоби сліду по нім не стало. Підчас хрещення київлян св. Володимир стояв на березі ріки, підніс очі до неба, і щиро молився:

“Господи Боже, Сотворителю неба і землі, поглянь ласкаво на новопросвічених людей Твоїх, і дай їм пізнати Тебе, Бога істинного, і утверди їх у правдивій вірі. І мені допоможи стати на видимих і невидимих ворогів наших і прослави в Україні Імя Твоє.”

По св. Хрещенню занявся св. Володимир поширенням Христової віри в других містах: в Переяславі, Чернигові, Білгороді, Володимирі, Ростові і других містах і селах. Найгірше оперлися Христовій вірі у Новгороді, але згодом за Божою волею і там усталилась віра Христова.

Св. Володимир всюди будував церкви і школи, бо се ті основи без яких не може існувати нарід! Побудував у Києві Десятинну церкву, до якої перенесено мощі св. Ольги. Кождої п'ятниці могутний князь казав застелявати столи й угощати бідних людей. За щире християнське серце та за поширення віри Христової в українських землях Церква проголосила Володимира святим, а історія назвала його Великим. Був він в дійсности

найбільший муж в українській історії. Від того часу повіяло іншим духом на Україні, настала велика епоха у землі нашій. Назвою “Великий і святий” віддано св. Володимирови те, що в дійсности йому належалося, себто Достойному Достойное!

Як довго буде світити сонце на небі і як довго буде плисти Дніпро, Дністер і шуміти Чорне Море, і як довго буде битись у грудях українське серце і плисти українська кров у всіх українців, так довго св. Володимир Великий буде для всіх українців нерукотворним пам'ятником і найбільшою фігурою!

Св. Володимир помер 11 липня 1015 року в Берестові недалеко Київа. Тіло перевезено з великими почестями до Київа і зложено під церквою Десятинною. Св. Володимир охрестився і помер в той час, коли в цілім світі була одна Церква, якою володіли Папи Римські, наслідники св. Петра, якому сам Ісус Христос поручив ключі царства небесного і власть пасти Його стадо.

В той час Греки були підчинені Римським Папам. Греків і Римлян лучила одна церковна наука, справи віри і один церковний Провідник у Римі. Через се св. Володимир був католик, бо визнавав св. католицьку віру. Грецька Церква відкололася від св.

Католицької Церкви значно пізнійше по смерті св. Володимира, бо аж 1054 року. Хто інакше про св. Володимира пише і проповідує, той кривдить історію і загонить в темну вулицю українців. Особи, що на таке собі дозволяють, є ворогами українців, бо учать брехні своїх братів, роблять їх темними і непочитальним своєї бувальщини.

ОРГАНІЗУЙТЕ

ВІДДІЛИ БУК-А!

**15 членів творить
один відділ.**

**Відділи можуть бути мужеські, жіночі,
юнацькі і дівочі.**

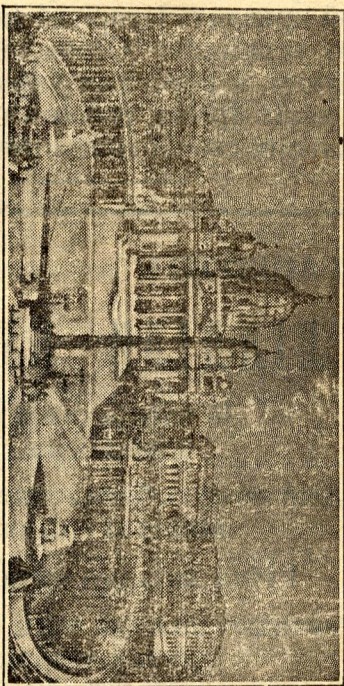
Річна вкладка один доляр.

**За вкладку кожний член дістає наш
двотижневник**

“БУДУЧНІСТЬ НАЦІЇ”

**За всіма вістками пишіть на адресу:
919 College Ave., Winnipeg, Man.**

Головний вхід до Ватикану міста, де живе Голова Вселенської Церкви і де міститься уряд всіх католиків світа, яких число доходить до чотирисят мільонів, до яких зачислено також п'ять мільонів українців Католиків. У Ватикані в XV столітті був кардиналом митрополит київський Ізидор, а таксамо в XIX столітті був кардиналом Львівський Митрополит Сильвестр Симбратович, що разом з іншими раділи над справами Католицької Церкви і над здійсненням моральних догматів Христа для цілого світа.

Як повстала Православна Церква?

Господь наш Ісус Христос мав 12 апостолів і не було між ними ніякого непорозуміння. Юда Іскаріотський, що зрадив Ісуса Христа, повісився, бо гризла його совість. Вибраний апостолами Матей, доповнив число дванадцятьох.

Заки Ісус Христос вознісся на небо, сказав до св. Петра, що поручає йому ключі царства небесного, розмикати і замикати небо, та що на нім збудує Церкву, яку ворожі сили одоліти не зможуть (Матей 16, 18-19).

Таксамо сказав Ісус Христос св. Петрови три рази: “Паси вівці Мої, паси ягнята Мої” (Іван 21, 15-17). Паси вівці і ягнята, значить урядувати над людьми і давати напрямні. Такого високого поручення ніхто інший з апостолів не мав.

Подібно робить також розумний батько. Коли оставляє дім, то поручає одному синові провід над рештою дітьми.

Чи вільно підозрівати Ісуса Христа, що Він не був організатор і не оставив порядку серед своїх апостолів, яких любив і навчав, на яких мала рости і розвиватися Його Церква, за яку умер у страшних терпіннях?

“Любіть один одного, як Я полюбив вас”

(Іван 15, 12)— і: **“щоб ви були одно, як і Ми одно”** (Іван 17, 22), вказує на горячі бажання Спасителя, щоби була згода й однодушність серед апостолів, а тим самим і серед вірних. А далі: **“І буде одно стадо і один пастир”** (Іван 10, 16) недвозначно вказує тільки на одну Церкву!

Св. Петро зорганізував першу церковну громаду в Єрусалимі на Зелені Свята, потім в Антіохії і в Римі. Чи можна припускати, що той сам св. Петро іншу Церкву організував в Єрусалимі, а іншу в Римі? Ніколи! Ніякий провідник не організує двох інакших організацій, які би себе поборювали. Тим більше апостол, який знає волю Ісуса Христа, щоби було одно стадо й один пастир.

В тринадцятих уступах Апостольських Діянній бачимо, що св. Петро дає напрямні в організації. Всі апостоли й ученики його слухали. Так Христова Церква виросла у велике дерево, яке обняло Греків, Римлян, Українців, Арабів, Сирійців й інші народи. Віра, яку однозгідно, в однім напрямі голосили рибаки Христові, обняла всю земську купю мов воздух, що ним дихають люди.

Провідником в Христовій Церкві все були з поручення Ісуса Христа Петрові наслідники, Папи Римські, що наступали по св. Петрі і жили в Римі. Про се говорить історія

всіх народів! За згодою Папів були скликані Вселенські Собори, на яких рішались великі організаційні і догматичні справи.

Папа Николай I. поладнав справу царгородського патріярха Фотія, що відколовся від Вселенської Церкви і проголосив себе патріярхом. 869 **викляв** Фотія на VIII. Вселенським Соборі в Царгороді. До Папи Римського, як вже було сказано, удавалися по апробату переведеної Служби Божої св. Кирило і Методій.

Непочитальні Греки не зважали на поручення Христові св. Петрови. Вони знали, що поручене право Ісусом Христом св. Петрови перейшло на Петрових наслідників в Римі, подібно, як переходить прізвіще з батька на сина. Так вони вірили цілу тисячу літ. Так їх учили великі Вітці їх Церкви: св. Іван Золотоуст, Василій Великий, Григорій Двоєслов й інші церковні богослови. Однак Греки ту науку зломали.

Греки не зважали й на те, що Папа св. Сильвестер I. і св. Константин Великий, який переніс свою столицю в IV століттю з Риму до малого місточка Византії (нині Царгороду), піднесли Византію до небувалої висоти.

Року 1054 їх патріярх, Михайло Керуларій в Царгороді відколовся від Вселенської Голови в Римі, створив окрему, свою власну

Церкву! Він став учити, що має те саме право в кермуванні Церкви, як єпископ Риму, намісник Христа. Причина до церковного розколу була та, що Греки перебігалися в політиці і промислі з Римлянами, в яких землі находився Христовий Наслідник.

Коли Греки відкололися від Католицької Церкви, Українці трималися далше з Католицькою Церквою більше чим сто літ. Се видно з того, що прийняли свято “перенесення мощів св. Ніколая” з міста Мири, в Азії, до Бари в Італії 1096 року, яке зарядив Папа Урбан II. Того свята Греки не мають. Бо тоді, коли свято було установлене не належали вже до Католицької Церкви. Дперва у XII столітті грецькі єпископи, які були на Україні, потягнули Українців до грецької схизми. Тим завдали болючі рани Українцям на політичнім і культурнім полі.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

релігійний місячник

Передплата на рік один доляр.

THE REDEEMER'S VOICE

Catherine St. Yorkton, Sask.

Блеск Української Держави й Ослаблення

Українська держава стояла найвисше між IX в XII століттям; її блеск сяв на всю Европу і поза нею. Україна була найбільша держава в Європі. Дунай був наш і Чорне Море. На півночі досягала туди, де знаходиться Петроград, містила в собі всю Московщину. Про Дунай ще й тепер українці співають в піснях.

Українські княжні сиділи на французьким, угорським і польським престолах. На литовських і румунських дворах гомоніла українська мова і нею писались державні закони. В них правилась та сама Служба Божа, що правиться в нас і тою самою мовою. На їх цвинтарях, на надгробниках-памятниках сьогодні читаємо імена написані нашими буквами! **Ми мали велике слово в Європі.** Ми були не те, що тепер. Ми були великий і богатий нарід. З нами всі чисилися.

Ми вже говорили про те, що грецькі духовні, які були на Україні потягнули нашу Церкву до схизми, щоби гармонізувало з грецькою Церквою. Відтоді починається український релігійний упадок. Деякі українські історики думають, що українське ос-

лаблення, то допуст Божий і кара за відступство від правдивої католицької віри. Почали ділити Україну на удільні князівства між княжичів, яких було в один час аж 174. Князі між собою бились, то за Київ, то за інші справи. Мали 83 війни. Себе ослаблювали, нищили край, спиняли поступ.

То був час, коли лише Папи Римські назначували королів та начеркували державні границі народам.

Тому, що Україна відпала від Католицької Церкви, Вселенський Голова не назначив короля українцям, а через се не було сильного уряду на Україні, а натомість був хаос, безурядовиця, безконечні крамоли і незгода. Через незгоду повстала Московщина на Україні, яка вкінці стала найбільшим українським ворогом! Незгода стягнула в XIII століттю також татар на Україну, які з димом пустили Київ, колиску української культури і мистецтва та зневолили наш край напродовж 140 років.

Галицький князь Данило бачучи, що через православія прийшло лихоліття на Україну, хотів тому лиху запобігти. Щоби мати симпатію в королів Західної Європи і їх поміч проти татар, прийняв католицьку віру. Вселенський Голова 1253 року переслав Данилові королівську корону. Крок був зробле-

ний запізно, татари вже стояли сильною ногою на Україні. Королі Західної Європи помочи Данилови не дали, бо Данило злучився з Католицькою Церквою з політичних зглядів і то лише він сам, а не весь нарід, якого королі мали боронити перед татарами. Інакше мало бути, як що українці булиби не зривали з Католицькою Церквою,— малиби короля, бувби на Україні лад і політична сила, татари України не шарпалиб, бо зналиб, що за українським королем стоїть ціла Західна Католицька Європа.

В XV століттю повстали козацькі війська на Україні, яких епоха тягнулась продовж 214 літ. За той час було 49 гетьманів. Гетьмани Сагайдачний, Хмельницький, Мазепа й Орлик були католицького виховання, кінчили високі школи в Кракові, Бреславі і Парижу. Хмельницький звільнив Україну від Ляхів. Тоді знова світило сонце Україні свободи і волі. Однак Хмельницький злучив Україну з Московщиною 1654 року на почуваннях православної віри. Тенденція віри була причиною злуки, яка негайно завела українців в темну вулицю. Козаки кричали: "Підемо під православного царя." Москалі ненавиділи українців, козацтво знищили, волю занастили і найбільшого українського сина гетьмана **Івана Мазепу Православна**

Король Данило

Галицький Король Данило, що став королем з ласки Папи Інокентія IV 1253 року, а який прийняв Католицьку віру. Урядом українського короля Голова Вселенської Церкви вирівняв українців з іншими народами, що мали пануючих. На жаль дотичну подію українці доси як слід не використали політично.

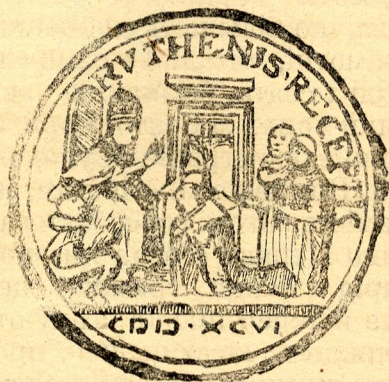
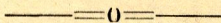
Церква викляла за його щирість і працю для України. Православ'я витворило москвофільство серед українців, які в такті з москалями кричать: “Не було, нема, і не може бути українського народу.”

Православна Церква не була спосібна триматися на висоті. До кінця XVI століття так низько упала, що більшість священиків були прямо неграмотні, читали те саме Євангеліє кожної неділі і свята, бо інакше не вміли. Православний монах зі Святої Гори, Іван Вишенський пише про страшний упадок православної віри. Він каже між іншим, що в монастирях замість богомілья собаки гавкають.

Тому, що Церква стояла низько, стояв низько і нарід. Жиди тримали церкви в аренді. Ще й тепер про те згадують в піснях на Великдень, коло церкви, про жида Зельмана, що відмикав церкви людям....

Українські княжі роди і шляхта спольщились в польських школах, бо Православна Церква не мала відповідних шкіл, щоби їх виховати для себе. (Тоді лише Церква управляла школами!). Шляхта забрала зі собою до Польщі всі свої маєтки, тим збогатила польську націю, а вкраїнську обіднила. Ось чому українці сьогодні не мають між собою багатих людей! Польські магнати Сангушки, Сапіги, Вишневецькі і інші,— се споль-

щені українці! А вони мали бути наші, як щоб Православна Церква була їх уміла виховати на українців.

“Ruthenis Receptis”, по українськи: “Злука Українців”, 1596 року. Тим Папа Климент VIII визнав українців за українців, всупереч Москалям і ляхам, які голосили, що українці не існують. Папський уряд найвищий у світі. Тим визнанням можна багато зробити для українців, але на жаль признание не використано перед сильними світа.

Католицька Церква Відроджує Українців

Коли Православна Церква найшлася на низькім щєблі культури, а українська шляхта покинула свій нарід,— щоби ратувати ситуацію шість православних владик 1596 року з вірними злучилися з Католицькою Церквою. Себто вернулись назад до Католицької Церкви, в якій українці находились до XII століття. Польський уряд мусів спустити з тону, дати українцям більше церковної свободи. Церквою жиди більше не вправляли. Зельмани зникли з церковного обійстя. Церквою управляв Вселенський Голова через своїх єпископів і священників.

Ту злуку називає історія Берестейською, а злучених Уніятами. З події повороту українців до Католицької Церкви Папа Климент VIII вибив золоту медаль з надписом: “Ruthenis Rescriptis”, себто “Українців назад прийнято” (до єдності), чим признав нас українцями всупереч Москалів і Поляків, які голосили світові, що нема українців, як окремої нації, є тільки Москва і Поляки.

Від тоді почалося українське відродження релігійне й культурне. Священники діставали високе обрзовання в католицьких шко-

лах Західної Європи, мали відвагу постояти за своє народне й церковне право. Нині Галичина найкрасше розвинена частина української землі. Високо стоїть Церква і патріотизм, товариства Сокіл Батько, Луги, Кооперативи. Всі ті товариства безпосередно розвивалися під впливами Католицької Церкви. І аличина постійно кидала світло на сумежні провінції, Буковину і Волинь.

У війні за українську суверенність, по розвалі Росії і Австрії, по світовій війні, галицькі війська показалися понад всякі сподівання патріотами, що уміли затримати дисципліну і послух до старшин. З ними гинули разом у битві з наїздником священики, лікарі, правники й інші інтелігентні люди. В Галичині не було отаманії з ріжними наклепами, що мішали громадянську політичну опінію. Галицьким військам не дорівнювала тактика і проворність українців з інших частин української землі.

Католицька Церква має всі дані на те, що найбільше надається на виховання нації Проте мусіла терпіти гнет і переслідування зі сторони православних. За католицизм замордовано св. Йосафата 1623 року в Вітебську, а 1875 року в селі Друлеві на Підляшшу убито на церковнім обійстю дванацять українців католиків! Тисячі українців російсь-

кий уряд карав грішми і Сибіром за католицьку віру! Під натиском царського уряду щоби кидали українську католицьку Церкву, **пів мільона українців** у Холмщині перейшли в латинський обряд і опольщилися. Це вказує, що Московські централісти воліли, щоби українці скріпили собою Польщу, чим мали бути українцями і католиками. До 1876 року було 12,000,000 українців католиками, та через утиски православних остали католиками українці лише в Галичині і Буковині, завдяки кращим політичним умовам Австрії. Галичани можуть бути гордими з того, що затримали віру св. Володимира і Ольги. За культурний і релігійний розвиток Галичину слушно називає історія Піємонтom України.

Українці прибули до Канади перед 46 літами в пошукуванні кращої долі з різних українських земель; найбільше з Галичини. Числимо в Канаді около пів мільона осіб. Маємо 350 церков, школи, шпиталі, те що. Є свій український єпископ. Около сто священників і Сестер Служебниць, що помагають у праці для хісна українців. Є вже своя інтелігенція світська: адвокати, лікарі, учителі, то що. Стоїмо твердою ногою у новій землі, хочемо зробити її нашою, дивимося вперед.

Але й тут стрінула нас непотрібна кири-

ня Москалів, Греків і Сирийців. Повстало кілька різних православій, які між собою жеруться мов безумні, але рівночасно всі разом нападають українців католиків, щоби нас знищити. Повстали судові процеси за церковні будинки, які коштують грубі гроші наших людей. Горять наші церкви. Убивають наших священиків. Розбивають заповогові наші товариства! І хто се робить?

Роблять нам ті самі Греки і Москалі, що колись нам завдавали удари через наших загорільців. Тут в чужині нам потрібна солідарність, спільна праця і добра воля, щоби мати силу.

Але той час недалеко, що українські католицькі вороги, свої і чужі, зрозуміють, що лише при Українській Католицькій Церкві яка є правдивою і найбільше культурною, українці зможуть розвиватися і цвісти. Тоді повернуться назад до Католицької Церкви, щоби разом працювати для поліпшення нашої долі. Чим поворот наступить скорше, тим буде краще, що допоможи нам Боже.

Статистика Віроісповідань Українців в Канаді

Статистика віроісповідань в Канаді 1931 року надає не після народів, тільки після віри. Читаємо, що гр.-католиків було 186,587.

Вони є всі українці. Православних 102,000. Православні розпадаються на тих, що їх очолює неканонічний єпископ Іван Теодорович (кудриківців), російський єп. Арсеній Чеховуст, єп. Адам Филиповський і єп. Богдан Шпилька. Крім тих груп, в тім числі знаходяться православні Греки, Москалі, Румуни, Болгари, Серби, Альбанці і Сирийці.

Скільки в тім числі українців—годі знати, бо статистика того не подає. Можна припускати, що українців буде около 50,000. Не знати також, скільки припадає українців на кождо з вище вичислених груп. З них найсильніша має бути група кудриківська, яка може числити 25,000 вірних. Найменша група єп. Богдана Шпильки, яка може мати небільше чим 2500 вірних.

Як видно зі статистики, Українців, що належать до Католицької Церкви є два рази стільки як всіх православних разом, не тільки українців, але й інших народів. Що до організації і духовної вартости, то українці католики будуть перевершати православних десять разів вище.

*

*

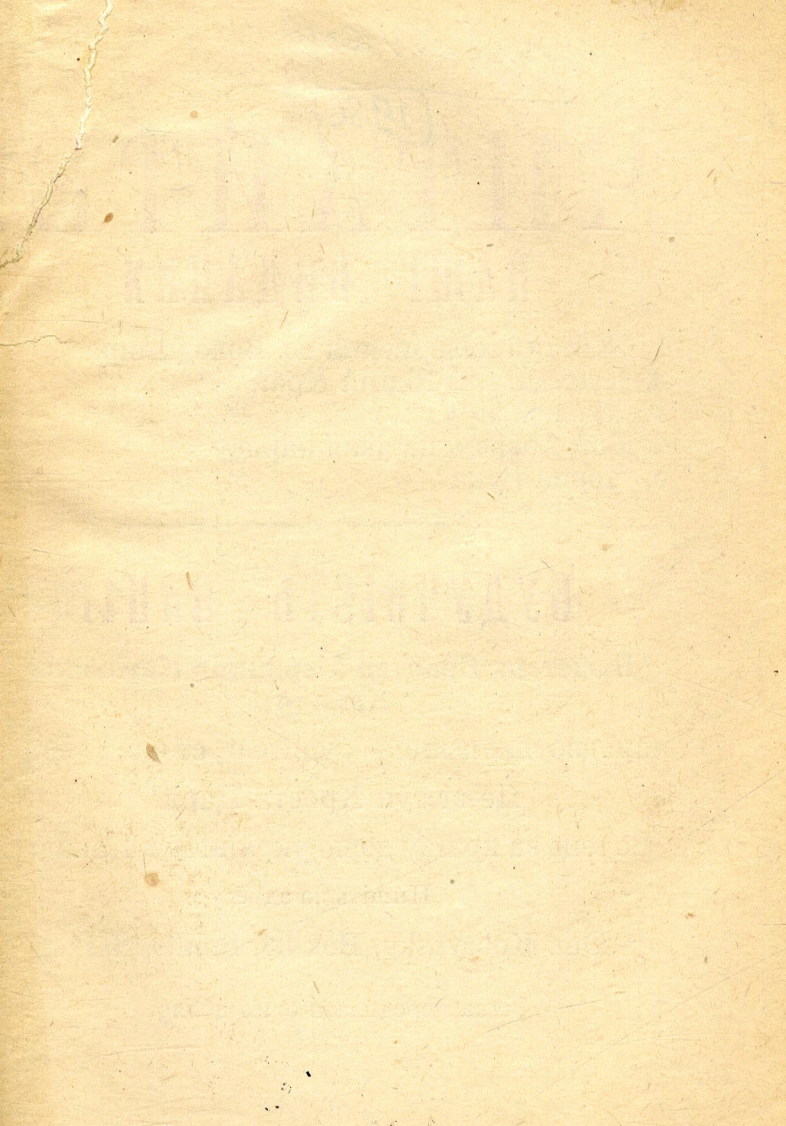
*

Крім католиків і православних — Українці належать також до баптистів, презвітеріянського, (United Church), суботничого, байбелничого і святого качання

(Holy Rollers) віроісповідання. Число вірних тяжко определити, бо дуже гублються серед англійців, які тими сектами управляють. Через заінтересовані чинники довідуємося, що українських баптистів буде заледво 1000 родин, так само Злучені Церкви, що рівнається 5000 душ. Останніх ще менше. Через протестантську віру не мають доступу до українських католиків, щоби могли користати з їх просвітних придбань. Всі вони засуджені на скору національну загибель, бо не мають сили щоби могли затримати свою культуру серед чужинців, з якими духовно злучені і котрі ними рядять у своїм дусі.

Тільки одні Українці Католики сміло, світло й радісно глядять в **будучність** у цю велику річницю 950-ліття Хрещення України. **Бо ми одні відтоді досі**—десять століть—заховали ту саму віру, котру прийняв, визнавав і в котрій помер св. Володимир Великий. Тому це річниця є **нашою наскрізь — нашої вірності й Божої ласки**, що помогла нам видержати в правді так довгий час. **Є чим гордіти, є чим радіти.** Українці Католики, голову в гору! Най живе Українська Католицька Церква в Канаді! Най живе Правда—Христос!

1 руб 20 коп
(1986)

РА

371

ЧИТАЙТЕ НАШІ ВИДАННЯ

1. Життя і навернення св. Володимира
2. Канада, мій Рідний Край
3. Кров за віру!
4. Більшовизм, катівня народу
5. Чорна Рука

БУДУЧНІСТЬ НАЦІЇ

Бюлетень Брацтва Українців Католиків
Канади

наш двотижневник—будитель, сторож і воїн!

Це вістун Христа Царя!

Борець за кращу долю українців в Канаді!

Пишіть на адресу:

Dm. Kobrynsky, Box 33, Smuts, Sask.

Річна передплата один долар

рл. 371

о. П. Божик

Хрещення України